

OBSAH

ZOZNAM TABULIEK.....	9
ZOZNAM GRAFOV.....	11
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK	13
ÚVOD.....	15
1. PARLAMENTY A VLÁDY – DEFINÍCIE A FUNKCIE	24
1.1 Parlament – jeho definícia a funkcie	24
1.2 Vlády – ich základné delenie a funkcie	26
2. PARLAMENTNÁ OPOZÍCIA – JEJ DEFINÍCIA A FUNKCIE	32
2.1 Stráca parlamentná opozícia zmysel?.....	44
2.1.1 Je vôbec potrebný celý parlament?	
Teória o úpadku parlamentov	44
2.1.2 Zanikanie parlamentnej opozície:	
Mýtus alebo nezvratný trend?	50
2.1.3 Racionalizácia parlamentarizmov –	
čo znamená pre opozíciu?.....	52
3. OPOZÍCIA INDE: STAV EMPIRICKÉHO SKÚMANIA ČINNOSTI PARLAMENTNEJ OPOZÍCIE	56
4. OPERACIONALIZÁCIA PARLAMENTNEJ OPOZÍCIE A METODOLOGICKÉ ASPEKTY JEJ ANALÝZY	63

5. EMPIRICKÁ ČASŤ – INŠTITUCIONÁLNE MOŽNOSTI PARLAMENTNEJ OPOZÍCIE NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE	80
5.1 Predstavenie slovenských a českých vlád v jednotlivých volebných obdobiach	81
5.2 Inštitucionálne práva parlamentnej opozície na Slovensku	97
5.2.1 Základné inštitucionálne rámce s vplyvom na silu parlamentnej opozície	97
5.2.2 Charakter volebného systému a jeho vývoj	103
5.2.3 Rokovací poriadok NR SR a jeho novelizácie	107
5.2.4 Legislatívna iniciatíva a úspešnosť legislatívnych návrhov opozície	118
5.2.5 Hlasovanie o dôvere vláde a hlasovanie o nedôvere vláde alebo jej členovi	123
5.2.6 Parlamentné otázky a interpelácie členov vlády	126
5.2.7 Obsadzovanie postov v predsedníctve parlamentu	132
5.2.8 Obsadzovanie postov v parlamentných výboroch	133
5.2.9 Legislatívnym procesom všetko nekončí: Podnety na ústavný súd	137
5.2.10 Referendová iniciatíva	141
5.3 Inštitucionálne práva parlamentnej opozície v Českej republike	146
5.3.1 Základné inštitucionálne rámce s vplyvom na silu parlamentnej opozície	146
5.3.2 Charakter volebného systému a jeho vývoj	154
5.3.3 Inštitucionálna adaptácia Poslaneckej snemovne: Zásahy ústavného súdu do činnosti Snemovne a novelizácie jej rokovacieho poriadku	160

5.3.4 Legislatívna iniciatíva a úspešnosť legislatívnych návrhov opozície	176
5.3.5 Hlasovania o dôvere a hlasovanie o nedôvere vláde	184
5.3.6 Interpelácie členov vlády.....	195
5.3.7 Obsadzovanie postov vo vedení Poslaneckej snemovne.....	202
5.3.8 Obsadzovanie postov v parlamentných výboroch a komisiách	205
5.3.9 Legislatívnym procesom všetko nekončí: Podnety na ústavný súd	214
6. KOMPARATÍVNA PERSPEKTÍVA: ČO SPÁJA A ODLIŠUJE ČESKÚ A SLOVENSKÚ PARLAMENTNÚ OPOZÍCIU?	221
6.1 Komparácia inštitucionálnych rámcov vplývajúcich na práva parlamentnej opozície	222
6.1.1 Zmeny rokovacieho poriadku parlamentu – smery inštitucionálnej adaptácie oboch parlamentov....	224
6.2 Komparácia inštitucionálnych práv parlamentnej opozície nezávislých od jej menšinového, resp. väčšinového statusu	226
6.3 Komparácia inštitucionálnych práv parlamentnej opozície závislých od jej menšinového, resp. väčšinového statusu	231
6.3.1 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v legislatívnom procese	231
6.3.2 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v hlasovaní o dôvere a nedôvere vláde alebo jej členovi.....	233
6.3.2.1 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v iniciačnom hlasovaní o dôvere vláde	237

6.3.3 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií pri obsadzovaní postov v predsedníctve parlamentu a v parlamentných výboroch	246
6.3.4 Postavenie menšinových a väčšinových opozícií v iniciovaní referenda	249
6.4 Prechodné vlády a parlamentná opozícia	250
6.5 Zhrnutie: Pozícia opozície v Národnej rade a v Poslaneckej snemovni v komparatívnej perspektíve	255
6.6 Odporúčania pre posilnenie pozície parlamentnej opozície	265
ZÁVER.....	271
SUMMARY	275
POUŽITÁ LITERATÚRA A ZDROJE	288